

Отже, варто зазначити, що розвиток системи оборотного водопостачання має значний соціально-філософський потенціал в Україні. Адже проблема нестачі чистої води в країні потребує негайного вирішення. З таким неефективним використанням водних ресурсів, запасів води вистачить не на довго. Тому впровадження сучасних технологій для економного водокористування дасть змогу забезпечити продуктивну роботу підприємств, виробництв та сільського господарства. Дасть значний поштовх для розвитку землекористування в тих місцевостях, де доступ до водних ресурсів обмежений. Як зазначав Римський історик Пліній Старший (23 – 79 н.е.): «Коли вода спускається з небес, то вона є причиною всього, що росте на Землі... тому можна зробити висновок, що всі сили на Землі походять від води». Тож, раціональне використання води має значний вплив на здоров'я, економічний та соціальний добробут населення.

Список використаних джерел:

1. Водоснабжение. Водоотведение. Технологии строительства и реконструкции, эксплуатации и ремонта. Справочник. Харьков : Пособие, 2008. 712 с.
2. Водовідведення та очистка стічних вод міста. Курсове і дипломне проектування. Приклади і розрахунки: Навчальний посібник. – Київ-Харків, КНУБА, ХНУБА, ТО «Ексклюзив», 2012. – 540 с.
3. Василенко О. А. Раціональне використання та охорона водних ресурсів : навч. посіб. для студ. напряму «Водні ресурси». Рівне: Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт., Нац. ун-т водного госп-ва та природокористування. 2007. 245 с.
4. Плетенецька С. М., Яценко В. С. Економіка використання водних ресурсів: Екологічний аспект. Київ, Університет економіки та права «КРОК», 2018.

Гармаш О. Ю., здобувачка магістерського рівня вищої освіти гр. МБАН-201
Науковий керівник – **Киселиця С. В.**, к. філос. н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

СОЦІОГУМАНІТАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ БЕЗБАР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Заклади освіти є важливим осередком розвитку людини. У більшості випадків людина проводить у навчальних закладах близько чверті життя. Кожна людина повинна мати можливість отримувати знання, а отже слід зауважити, що організація безбар'єрного середовища у навчальних закладах являє собою забезпечення права усіх категорій населення на освіту.

Освітній простір має забезпечувати комфорт учнів та студентів як у навчальний, так і в позанавчальний час. Очевидно, що здобувачі освіти в першу чергу повинні мати можливість відвідувати заняття, а отже – мати доступ до навчальних класів, аудиторій та лабораторій. Але слід зауважити, що учні в школах та студенти в університетах проводять більшу частину свого дня. З цього випливає, що освітній простір має забезпечувати комфорт учнів та студентів як у навчальний, так і в позанавчальний час. Тобто на рівні з навчальними приміщеннями, вільний доступ має бути забезпечений також до їдальні, вбиралень, адміністративних приміщень та зон для відпочинку. Переважна більшість навчальних закладів, на жаль, мають проблеми з доступністю.

Процес організації безбар'єрного середовища дуже ускладнений тим, що раніше усі будівлі та споруди будували для середньостатистичної здорової людини. Тобто для людини не надто високої, не надто повної, не надто низької; для людини, що вільно і самостійно пересувається і готова подолати яку-небудь незначну перешкоду, адже вона уважна і достатньо фізично підготована.

Але людство не стоїть на місці, і уже зараз намагається вирішувати цю проблему. Так, забезпечення інклюзивності, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів є однією з Цілей сталого розвитку (Ціль № 11). Вона включає в себе низку завдань, серед яких [1]:

–до 2030 року забезпечити доступність до належного, безпечного житла та основних послуг;

–до 2030 року забезпечити доступність до безпечних та стійких транспортних систем, покращивши безпеку дорожнього руху, зокрема, шляхом розширення громадського транспорту з особливою увагою до потреб маломобільних груп населення;

–до 2030 року посилити інклюзивну та стійку урбанізацію та спроможність до спільного, інтегрованого та стійкого планування та управління поселеннями у всіх країнах;

–до 2030 року забезпечити загальний доступ до безпечних та інклюзивних зелених громадських місць, зокрема для маломобільних груп населення.

Формування безбар'єрного середовища є базовою ідеєю універсального дизайну, що покликаний створити універсальне (тобто зручне, комфортне і безпечне) середовище для всіх без винятку осіб [2]. Загальним принципом універсального дизайну є перетворення усіх елементів середовища у доступні для переважної більшості людей, включаючи людей старшого віку, вагітних жінок, батьків з дітьми до 6 років, молодь, осіб із функціональними порушеннями працездатності та інвалідністю.

Україна також працює в цьому напрямку. Кабінетом міністрів України 14 квітня 2021 року було схвалено «Національну стратегію із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року» [3]. Метою стратегії є створення безперешкодного середовища для всіх груп населення, забезпечення рівних можливостей кожній людині реалізовувати свої права, отримувати послуги на рівні з іншими шляхом інтегрування фізичної, інформаційної, цифрової, соціальної та громадянської, економічної та освітньої безбар'єрності до всіх сфер державної політики.

Що ж стосується безпосередньо освіти, наразі Міністерство освіти та науки працює над напрямом освітньої безбар'єрності. Визначено три основні цілі цього напрямку [4]:

– можливість дорослих, молоді та дітей використовувати всі види та форми освіти;

– задоволення особливих освітніх потреб всіх учасників освітнього процесу;

– створення інклюзивного освітнього середовища.

Кожна із цілей містить низку завдань, виконання яких врешті-решт покликане створити рівні можливості та вільний доступ до освіти для кожного, зокрема освіти протягом життя та здобуття іншої професії, підвищення кваліфікації та опанування додаткових компетентностей.

Список використаних джерел

1. Goal 11. Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable. Targets and indicators [Електронний ресурс] // United Nations. Режим доступу : <https://sdgs.un.org/goals/goal11> (дата звернення 8.02.2022)

2. Безбар'єрність [Електронний ресурс] // Відкритий міжнародний університет розвитку людини «УКРАЇНА». Режим доступу : <https://uu.edu.ua/bezbaryernist> (дата звернення 19.02.2022)

3. Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія від 14.04.2021 № 366-р // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/go/366-2021-%D1%80> (дата звернення 11.02.2022)

4. МОН працює над напрямом освітньої безбар'єрності [Електронний ресурс] // Кабінет Міністерства освіти і науки України. Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-pracyuye-nad-parquatom-osvitnoyi-bezbaryernosti> (дата звернення 13.02.2022)

Глібова В. Д., здобувачка вищої освіти 1 курсу, група ЕК -211

Науковий керівник – **Колеватов О. О.**, к.і.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

НАТАЛІЯ ПОЛОНСЬКА-ВАСИЛЕНКО – МАТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Підручники історії досить швидко старіють. Проте за двотомником Наталії Полонської-Василенко «Історія України», написаним у 60-ті – 70-ті роки минулого століття, досі навчаються студенти вишів. В анотації до нього читаємо: «Даний посібник є